

ԹԵՎԱԶԻՆԱԹ

Մապէյնի հիւմանուտա միւնա
գըստ գոմիսիւնու ալի ազատընտան
մաստուտ օլմագ, վէ Շէհիր էմանէթի
տայրիւնսնտէ պուլունարագ, ինանէ-
թէն վերիւնէն գաւալայիմին աղղըլէ,
լիւնիւլ իպթալ մապէյնի հիւմանու-
նա թագաւիմէ միւթաւիգ մուամէլա-
թանէղարէթ իլլէմէք իւղըն, մէհրիսի
անան ազալըլը բիւթպէյի սամիաեթ
վէղարէթլէ, Ալիուլնիզատէ իսմայիլ
բաշա հաղըթլէթլինէ:

Իսլամիթ մալիսէ գոմիսիւնու
ազատընտան խուտալէրտի օղլու Յով-
հաննէս Եֆէնտիսիէ բիւթպէյի ուլէա
սընթըլ սանիսի:

Պանգը Օսմանիտէ միւթաւիտէմ
Գաղաղեան Յակոբ Եֆէնտիսիէ բիւթ-
պէյի սանիյլէ սընթըլ միւթէմայիղի
թէվէհիս պուլունուլ տուր:

Մաճարիսթանն Սէկտին շէհրին-
տէ վուգու պուլուն սու թուղեանն.
տա գաղաղեան օլմալարա ինանէ թօր-
լամագ իլին, շէհրիմիլին էքսէր Մա-
ճար թիւննարարընտան միւթէքէպ
պիր գոմիթէ թէշթիլ օլունուլ, վէ
պու գոմիթէյէ շիմտիլիք Ալիթրիա
ոնէթրի գոմիթ Ձիշի 300, վէ թուլում
պաճը ալայը միւթաւիտէ գոմիթ Ձէշէն-
եի 15 լիւրա, վէ պաղը պանգալար ճէ-
սիմ մէպաղալը ինանէ վիւթիլէր տուր:

Թիւրքէն զագէթալարտա
նէշը օլունան բէսմի պիր ճէտվէ-
լէ նաղարէն, թանթը բիտսէթի
հաղըթլի Բատիշահիտէ օլարագ, մա-
պէյնի հիւմանուտա ինթիմա իտէն
գոմիսիւն, բուսի մարտ 18 տէն մաճը
մէղպուրուն 21 ինէ գաւաթ, շահգա-
տէկեան հաղարաթըլա սէրայը հիւ-
մանու մէմուրլին վէ վիւթէլայի ֆի-
լամ հաղարաթըլն պաղըլարընտան,
վէ պաղը հանըմ էֆէնտիլէրտէն 23,661
ատէտ երկըլիւք գոյմէ անգ վէ իլլա
իլլէմիլ տուր:

Կէշէնիլէրտէ մէղպուլն Պիւթընէ
կիթմիլ օլան բուսանիա սէֆիրի Մ-
Պարթիանո էվլէլիսի կիւն վարօր իլէ
Տէրիսաատէթլէ կէլմիլ օլունուլնտան,
Պապը Ալիէ կիտիպ, սատրագամ վէ
խարիսիէ նաղըլը հաղարաթըլա
կէօրիւնիլ տուր:

Տաալիլի խարիսիէ քիթպէթի
սանտըղննա վուգու պուլուն օլունու-
ղու միւթէվաթուր օլան ինթիլաաթ-
տա մէտիսալլէրի պուլունանլարըն,
Շուրայի տէվլէթ մուհաթէմաթ տայի-
րէսիտէ պիլ մուհաթէմէ, ճէղալարը-
նըն թայիլին վէ թէրթիպի զըմնէտա,
հիւթիւնէթ Սէնիյլէ թարաֆընտան
Շուրայի տէվլէթ ազալարտան Վասա
էֆէնտի հաղըթլէրի միւթաւիլի ու-
մուսի թայիլին օլունուլ, միւթարիլէյ-
հէ մուսիլնէթ վէ իլլաշաճը լաղըմէ-
յի իթա իթմէք իւղըն, քիթպէթի
էվրագ միւթարի իպրահիմէֆէնտի մա-
եթիլնէ մէմուր օլունուլ իլիտիլիլ
տուր: (Ճէրիտէյի Հալաւիս)

Կիւրիտ վիլաեթի ժանտարմա ա-
լաեթնն թէշթիլինէ պէտ օլունանա-
լընտան, ժանտարմա միւթալարըն-
տան Թահիր պէյին Կիւրիտ ժանտար-
մա միւթալարընտա թայիլին պուլունու-
տուղու մէմուլ տուր:

Տէրիսաատէթ վէ պիլաւաթ սէլէ-
սէտէ սալախանէլէր ինչաթը իլին թա-
լիպլէրինտէն պիրիլլէ մուգալէլաթա
կիրիլիլիլ տուր:

Մուհարէպէյի անիլիտէ պուլուն-
մուլ օլան Պուլար ասաքիրի միլէիէ-
սիլին գալաղալարընա վաղ իտիլմէք
իւղըն, պիր միտալիա ինատ, վէ քէն-
տիլէրինէ իթա օլունուլ, վէ իլպու-
միտալիա կիւնէ շէլլինտէ օլունուլ, իւ-

գէրինտէ տալիս 1877 վէ 1878 սէ-
նէսի մուհարէպէյի ճէսուլարընա
մախսուա իպարէսի մուհարէրի իմիլ:
—Դրէտի Լիօնէ պանգաթըն իմիլ
շիւպէսի հագգընտա, պաղը թահգը-
գաթ ինարաթ իլին, պանգը մէղըլը
մէմուլարընտան Մ. Լէրպիսէ,
տիւնքի կիւն օրաեա աղիմէթ իթմիլ
տուր:

Երուսն սէֆիրի միւթիւ Դուստու-
րիօթի, էվլէլիսի կիւն մապէյնի հիւ-
մանուա պիլ աղիմէ, վէտալալմագ
իւղըն հուղուրը հաղըթլի Բատիշա-
հիէն չըգտըլտան, վէ սատրագամ վէ
խարիսիէ նաղըլը հաղարաթընտա տա-
լի բէսմի վէտայը իլլա իլլէտիլէրտէն
սօնրա, վարօրա բաքիպ օլարագ, Բի-
րէնէ միւթէվէննիսէն Տէրիսաատէթ-
տէն աղիմէթ իլլէմիլ տուր:

Պիր միւթաթէթտէն պէրու նամի-
ղաճ օլունուլ իլիտիլէն թէլէկըաթ
միւթարի ումուսիլի Մուսթաֆա Եֆէն-
տիլին աղըլա իտիլ կէլմիլ օլունու-
ղունու Լա թիւրքի եաղըլտուր:

Իսվէն վէ Նօրվէն տէվլէթիլին
վէլիւն աշտը բրէնս Օսգար Կիւսթալ
հաղըթլէրի, տիւն սապահ րաքիպ
օլունուլ Նէմյէ վարօրուլա Դալագ-
բիլիւսանընա վասըլ օլունուլ, վէ թէր-
սանէյի ամիլէրին պիր քիւլիւք վա-
բօրու իլէ միւթարիլէյին ինթիլգա-
լինէ կիթմիլ օլան թէրնէմանը տիւլա-
նը հիւմանու վէ թէշթիլիլիլ ու-
մուսիլնէ նաղըլը Միւնիլ պէյ Եֆէն-
տի հաղըթլէրիլլէ տէվլէթի միւթարի-
լէյհանըն օրթա էլիսի Մ. Լէրէնսօֆ,
մէղըլը Նէմյէ վարօրունա կիրիպ,
բրէնսի միւթարիլէյին ինթիլա իտի-
մէտի իլլէմիլլէր տուր: Պատէհու միւ-
թարիլէյ հաղըթլէրի թօրհանէ բիլ-
կեանընտա գալաթա չըգտըլտան, վէ
մաեթիլնտէ պուլունան իւլ եալիլը ի-
լէ ըթապըլ ամիլէտէն թայիլին օլուն-
նան աւապա վէ խատէմէ իլլէ, Պէյօղ-
լունտա վագը իսվէն վէ Նօրվէն սէ-
ֆարէթիլանէսիլէ կիտիպ, պիրաղ իս-
թիւրահաթտան սօնրա, հուղուրը հաղ-
ըթիլ Բատիշահիէն չըգտըլ իւղըն,
Երլաղ սէրայը հիւմանուլունա աղի-
մէթ իթմիլ, վէ օրատան տալիս երէն
սէրայը հիւմանուլ արապալարըլա իս-
թանպուլա կէշէրէք, Այա-Մօֆիա, Պա-
եաղիտ, վէ Սուլթան Մահմուտ կիպի
մէվագըլի զիւրաթիլ իլլէմիլ տուր:

Լօտարտա թապ օլունուլագտա
օլան Լէվանթ թայմա զագէթաթըն
տիւն սապահ վիրուտ իտէն պիր նիւ-
լանսիտէ օղունտուղունա կէօրէ, սըր
Հէնրի Լաեարտ ալաթրանկա մայիսին
պիրիլնէ կիւնիւ Տէրիսաատէթլէ տվ-
տէթ վէ մուսիլաթըլի իտէնէք տուր:

ՇԱՐԳԻ ՐՈՒՄԷԼԻ

Սօն բօսթա իլէ վիրուտ իտէն Էվ-
բօթա զագէթալարընտա կէօրիւլէն շու-
թիլիտէք մուհարէրաթըլ, էհէմիլ-
եթիլ հասէպիլլէ թէրնէմէ վէ պէեան
իտէրիլ:

Լօր Տօնալօրաթ ռը Հ. Տրէմօն Վօլֆ (1)
(Խիւլաա)

Յիլիպէ, 21 սեպտ. 1878
Տիւնքի կիւն էօյլէտէն սօնրա, բու-
սիա տէվլէթի գոմիսիլի բրէնս Տօն-
աուգօֆ Դօրսագօֆ պէնտէիլլէ ու-
ղուն պիր վիլիթա վիրտի, վէ պէյնի-
միլլտէ շու եօլտա պ'ր միւթարիլմէ
վուգու պուլուն: Բրէնս, եալընըգա

(1) Մալիւմ օլունուլ իւղըլ, սըր Հ. Տր-
ուսմու Վօլֆ, Յիլիպէ միւթաթէլիլ գո-
միսիլունտա ինթիլթրանըն պիրիլնէ, վէ
լօր Տօնալօրա տալիս իլլէնէ գոմիսիլլէ-
րի տուր:

Կէլիպ, պէնիմ պուրատա սըֆաթը
բէսմիլի հայիլ օլունուլ օլմաթըլը սի-
ւալ իթտի: Պէն տէ, բէսմի սըֆաթը
հայիլ օլունուլմու, վէ բէֆիլիմին
պուրըլը թալիմաթը համիլ պուլունտու-
ղունա պիլիտիլի, վէ միւթարիլէյ
տալի պանա, թալիմաթը պուլուն-
տուղունտան ալա շիւպէն իթմէթի-
կիւն, աննագ պիր գոմիսիլի, գոմի-
սիսուն ինթիլմիլնտէն էվլէլ, բէսմի
պիր սըֆաթը հայիլ պուլունտաթը
միւթըլնիւլ գանն իլլէտիլիլին, վէ
պիւսպէրին պէնիմէ սուրէթի զայրը
բէսմիլէտէ կէօրիւլմէք արղունտուտ
պուլունտուղունու ճէվապէն պէեան
իլլտի: Մուսիլաթըն միւթարիլէյ
շու եօլտա քէլամա պալաթը, Բիլ,
պէնտէն մէրպուլ օլունուլ, պէն,
ինթիլթրանըն բրօկրամը հէրնէ տա-
լի օլա, պուլ բրօկրամա գարըլ միւթ-
քիւն օլան մէվանի վէ միւթըլիլմէք չը-
գարարագ, անն ինթաթընա մուսիլի-
մէթ իտէնէյիմ: Պէննէ մալիւմ օլան
պիր մատտէ իւղըլինէ մուսիլաթա
իթմէքիլ, պիւսպէն տուր, շէօյլէ քի-
պիլ, առնթա տիւլմէն կիպի գարըլ
պէ գարըլ պուլունտագտաթըլ վէ կէ-
րէք պէն վէ կէրէք վաթանտալարըլ,
առնթա մաճէմէլէրտէ միւթթէհիւմ-
լէրէ մախսուա օլան ինթիլլէր իւղը-
րինտէ պուլունտագտաթըլ: Իմտի,
գոմիսիլիսն թա պիրիլնի ինթիլմա-
լէրինտէ վէ սօնրա, պիր թագըմ իս-
թիլաթաթըլ էֆէքաթ, հէմ դաեթթ
նիտի ինթիլաթաթըլ էֆէքաթ վուգու
պուլունագ տուր:

Պատէհու բրէնս Տօնաուգօֆ, Պէր-
լին մուհաթէսիլին, Բօտթ գոմիսիլ-
նունու, Բուսիլի Շարգի գոմիսիլուն-
ուն, վէլաաթը գոմիլէրտէ վէ օնտան
սօնրա եաթըլան հէր շէյի իսթիլիզա
իթտի, վէ պուլունտա էնվայի իսթիլի-
զաթարի թապիլլէր վէրտի: Յիլիպէ
գոմիսիլունուն ինթիլմաթը կէլիննէ
բրէնսի միւթարիլէյ շու եօլտա պէեա-
նը էֆէքաթ իլլէտի: Վապաթ գոմի-
սիսուն պուրատա թօրլանտաթը իլլին
պաղը սէպէպէր կէօթէրիլնէք տուր:
Լաքիլ պանա գալաթ, գոմիսիլիսն
Թանպուլա թէննէմիլ իթմէ, տաճա
իլի տուր, նաթըլի մէվուլի պահս օլա-
նագ օլան իլլէ մէսէլէրտէն պիրի
տէ պուլ օլանագ տուր: Էլլէր պուրա-
տա, էվլէլնէ թէնսիս իտիլիլ պիր
հիւթըլմէթի մուսիլագաթա օլմաթա ի-
տի, Յիլիպէտէ պիր գոմիսիլի ինթի-
մաթ իլլունուլ միւթաթաթա իտիլիլ-
լիլ իտի: Աննագ էլլէր գոմիսիլի վի-
լանէթիլ իտարէսիլին տէրիւստէ իտէր
իտէ, պէն տէ, Թէքմիլ ուսուլը իտա-
րէյի վէ մէսաթիլ, մէսէլա, սաննագ վէ
նաճիլէ միւթաաթըլթարըն ուսուլի
նաթըլը, մէմուրիլիլ միւթարիլէյիլմէ
վէրիլլէ թալիմաթը, բօլիլ նէֆէրա.
Թընըն ուսուլը թահրիլիլէ, վէ թան-
ղիմաթը միւթէմէլլէսիլին, վէ զապի-
թանընն թալիմաթըլ, աճքեամը տա-
լիլնէ նէղարէթիլն տայիլ ինթաթիլմէ-
լէրի, վէլաաթը, ուսուլը իտարէ վէ
մէսաթիլ տայիլ օլան քեաթիլլէ մէ-
վատըլ մէղըլը գոմիսիլիսն եէտիլնէ
թէսիլմ իթմէկէ հաղըլըլ:

Բրէնս Տօնաուգօֆ, ասաքիրի մի-
լիլէտէն տալի պահս իտէրէք, ասա-
քիրի մէրգուլմէլին Պէրլին տաճաթա.
մէսիլ աճքեամընա թէֆիլիլ սուրէթտէ
գայտ վէ թահրիլ իտիլիլ օլունուլ-
նու, վէ ասաքիրի մէրգուլմէ, հէր պիր
թապուր 1000 քիլոտէն միւթէքէպ
օլարագ, տօգուլ թապուրտան իպա-
րէթ պուլունտուղունու պէեան իթտի,
վէ մէղըլըլ աճքեամէ մուսիլպիլնէ,
ասաքիրի միլիլէնին զապիլլէրի, թա-
րաթը հաղըթլի Բատիշահիտէն նապ
օլունանագ օլուն իտէ, պուլունտան տօ-

լաեթ վագը օլանագ հալի անլաթտը-
տը, վէ, Պէն գալիլէն թէննէ վէ իս-
քեաթ օլունուլմէ քիլ, տէտի, Բուս գա-
պիլլէրի, անլէրին գըլընլարըն բար-
չալաեանագ, վէ Պուլար ասաքիրի
տալի, քէնտիլլէրին կէօնտէրիլնէք
օլան Օսմանը եալաթ Բուս գապիլլէ-
րին պօղաղաեանագալար տըր: Պու-
հալտէ, մէղըլըլ ասաքիրի միլիլէ
զապիլթալ գալանագ, վէ եալաթաթա.
սիտ գապիլլէրին գոմիսիլաթըլ ալթըն-
տա պուլունանագ տըր քիլ, պուլար
պիր թագըմ թօրլար իլէ պէրապէր
հէր շէյի տաղարա չըգարըլ, առն-
թա էլլէքաթ օրաթընա կէշէնէլլէր
տուր: Պու հալտէ պէնիմ էֆէքաթըմ-
նա, Պուլար ասաքիրի միլիլէսի միա-
նընտա գապիլ ու րապիլը մուհաթաթա
իթմէքիլիլ պիրիլնէ չարէսի, ասա-
քիրի մէրգուլմէյի իսթիլա միւթաթիլ
զապիլլէրտա, Բուս օրտուսունտա պու-
լունտուրմագ տըր: Պու սուրէթլէ հիլ
տէյիլ իտէ, տօգուլ ալ եալաթա պիր
սէննէ իլլին առալիլ մուհաթաթա իտիլիլ
օլունուլ, ֆագաթ պիլ կիթտիլտէն սօն-
րա, առնթա պիր թուղեան վուգու
պուլունագ տըր:

Բրէնս Տօնաուգօֆ Գօրսագօֆ, պու-
նագթա իւղըլինէ նաղտըլ տիգագաթը-
մը տալլէլ իտիպ, շէօյլէ սէօյլէ-
տի: «Բուս ասաքիրիլին պիւլիլէք
գըսմընն վէ պիլլաթ պէնիմ աղի-
մէթ վէ հարէքէթիլիլտէն, վէ պիր Օս-
մանը վալիսի նապ ու լալիլիլնտէն
սօնրա, տալիլիլ մէմալլէրտէ ասալիլ
ու ինթիլաթը մուհաթաթա իթմէկէ
չալըլմագըլ, պիւսպէն պիր թէշէպ-
պիլ օլանագ տըր, Հաթթա օլ վա-
գըթ պէն Սօֆիստա վէ պէլիլ տաճա
ուղագտա պուլունանագըլմաթ, սիւ-
րաթլէ պէնիմ իլէ մուսիլաթէլ իթմէք-
լիլ, միւթըլիլ օլանագ տըր, վէ
օլա պիլլէ, քիլմիլ թարաֆընտան
պանա էմը վէրիլնէք տուր: Ձիւնքի
ասաքիրի հարէքէթլէ գըեամ իթմէսի,
պիր էլլիլին եալաթա պիր թագըմ գո-
միսիլլէրին իլի տէյիլ տուր, վէ պիւսա
պէրին ասաքիրի հարէքէթիլլին, իմ-
բէրթ թօրուն էմըլ լաղըլ տըր: Պուն-
տան գալիլնագար, բրէնս վիլաեթլին
մալիլնէ գոմիլլունտան, հէր նէ մէր-
թէպէ քիւլիլէ տալի օլա, հիլ պիր
բարա շէյ թէրէ իթմէքէլիլէ գա-
րար վիրմիլ օլունուլ պիլիտիլ,
վէ երին իսթիլիլ թարըլլա, գոմի-
սիսուն մալիլնէ գոմիլլունա մալիլ
օլմագսըլըն, ումուրը իտարէնէ նա-
թըլ պագապիլնէլլին պիր տիւրիլ
աղըլ իթմէթիլին պէեան իթտի, վէ
իսթիլա օրտուսունուն էմըլ թէպիլլէ-
լիլ, իլլալ իտիլիլ օլան մէմէքէթիլ
իւղըլինէ թահիլ իտիլիլ օլունուլն-
տան, պուլուն իլլին աղըլ լաղըլ օլ-
ունուլնու, վէ պիւսպէրին իտարէյի
մալիլնէլ էլլէն չըգարմաեանագըլը
ֆագաթ իսթիլիլին եալապիլլէսի
իլլին, գոմիսիլա պիր ճիւղիլ թէմէթ-
թիլ վիրէնէլիլին սէօյլէտի:

Իմտի, նաթըլ քի կէօրիլմէքտէ
տուր, բրէնսի միւթարիլէյ, եալընը
ասաքիրի թէպիլլէլիլ իլլին լաղըլ օլան
աղըլ իտիլ, հաթթա մէմուրիլլին
միլլէլլին մաալարըլ իլլին իթիլիլա ի-
տէն աղըլ իտիլ քէնտիլ եէտիլնտէ
սագալաեանագըլը թէհտիլ իլլէմէքտէ
տուր: Պունուլա պէրապէր միւթարի-
լէյ, ասաքիրի միլիլէնին մէմարի-
ֆաթընը տալիլ իթմէլիլ տուր: Պատէ-
հու շու վէնն իլլէ իսվէյի մագալ իլ-
լէմիլ տուր: Պէնիմ գաննըմնա, միւթ-
ըլաթտան գուրթուլագըլըն չարէսի,
թէնսիլ իթմիլ օլունուլմուսուլը իտա-
րէնին գոմիսիլիլ թարաֆընտան գա-
պուլի, վէ հիլին հաճէթտէ պուլ իտա-
րէ թահգըլ վէ թէտըլ իտիլիլին-
տէ, պուլ թահգըլ վէ թէտըլ մատ-

տեսի իրման օրունհանա գտար վրա-
հեթին չիմտիքի հիւքիւմէթինն տայիր
օլան պիւնիւմէ սուվէրի թանգիմիւնէ-
նին մուսալազտա վէ հալը ալիւնտէ
պրազըլմասը տըր :

Մուվէրի թանգիմիւնէ մէզքիւրէտէ
եալընըզ պազը թատիլաթ մէսէլա , ա-
չար իլթիլաթ քէսիւ օլունարտա , հալ
պու քի էսասէն վիլանաթ նիգամնամէ-
սի իւզէրինէ միւնէսսէս , վէ Պէրլինտէ
եաթըլան բլանա մուվաթըզտըր : Անհագ-
էտիւրնէ , պիւսպիւնիւն օլունար մա-
հէլլի օլմալլէ , պիւզ օրանքն իլթիլաթ
աչար ուսուլինի քէսիւ իթմէտիւր : Բուս-
ար իլէ ինկիլիլէր պէյննտէ օլան
միւնաղաա իսէ , չու էսաս իւզէրինէ
միւսպէնի տիր քի , պիւզ , Պուլղարա-
րը իլթիլաթ իթտիկիմիլ հալտէ , սիլ
տախի օլունարը իլթիլաթ իթմէ-
տէսինիլ :

Բրէնսի միւնարիլէյհ , քէնտի էֆ-
քերալնէս , սուլհ ու ասայիլին բէք
ազ վաթըթ իլթիլաթ իտէնէլինի , վէ
հէր իլին տիկէր պիր գօնկրէ իլէ խի-
թամ պուլաճաղըն տալի պէնան իթ-
տի : Միւնարիլէյհն սուրէթի իթտա-
սինին շիտաթիլնէ պազըլըր իսէ ,
պուլունիլա տիկէր պիր մուհարէպէ տի-
մէք իսթէտիլի անլալըմազտա իտի ,
Բրէնս Տօնտուգօթ իլթիլաթ զա-
թիւնէսինի արզ ու իթտաթ իտիպ , պէն-
տէն պրըլաղըն սըրաա , գարըլմըզ
պիր թաթըմ միւնարիլաթ չըգարմազ-
լըզա գարար վէրմիլ օլունարիւնու թէք-
րարաա , վէ Պէրլին մուհարէտէսինի
թահգիր իթտի : Պէն իսէ , բրէնս Տօն-
տուգօթուն պու իթտաթիլինէ գարըլ
նէ՝ ճէվապ վիրմէլիլի , վէ նէ՝ տախի
սէյլէտիլէրինէ մուվաթազաթ վէ
եալաա տաթմի մուվաթազաթ ըէյի
պէնան իթմէլիլի վաղիքէմտէն ատտ
իթմէտիմ :

Սը 0- Ն. Լաւարտան մարի պը Սալապըլիէ
էլիլի իլէլիլաթաթ տըր :

Թարապիա , 2 հոկտ. 1878
Տիւնքի կիւն Բուսիա սէֆիրիլլէ գօ-
նուշտուղունտա , բրէնս Տօնտուգօթ
թարաթընտան յօրտ Տօնուկիօրա վու-
գու պուլան սուրէթի իթտաթ հազ-
գընտա ալաղըմ մալիւմաթը սէֆիրի
միւնարիլէյհէ պիւտիլաթիմ : Բրէնս Լօ-
պանօթ , պանա ճէվապէն , պու սէզ-
լէրէ էհէմիլլէթ վէրիլմէսինի , վէ
Բուսիա իմէրաթ օրունու չըգան հաթ-
թա լիվաթիտան հարէքթի վէ աղի-
մէթի էսասընտա , Պէրլին մուհարէ-
տէսինի հարթը հարթընա ինրա իթ-
տիլմէլիլա իթտաթի գաթիւնէսինտէ
պուլունտուղունտա պէնան իթմիլ ի-
տուկիլին պիւտիլաթի , վէ պէնտէնիլի
թէնմին իտէրէք , տէտի քի , « Պի-
լիպէտէ պուլունան Բուսիա մէմուր-
լարը , էվլօրա գօմիսիօնունա գարըլ
հիլ պիր մանի չըգարմաճաճալար ,
վէ պիլաթ , գօմիսիօնուն ումուր ու-
վաղայիքին գօլալաթմազ իլին , միւն-
քին օլան մուսպէնէթի իթա իլլէնէ-
ճէլէր տիր : » Պուլունան մաս-
տա բրէնսի միւնարիլէյհ , բրէնս Տօն-
տուգօթուն Պուլղարաթ թարաթըն-
տան գօնկրէնին գարարլարընա մու-
իալիքէթ օլունամասընա չալըլաթ-
ղըն իլալէթէն պէնան իթտի : Պէն-
տէնիլ տալի իլալա թէնմինաթ հագ-
գընտա ըզհարը թէնէքըր իթտիմ ,
Փազաթ պէնիմ Ֆիլիպէտէն ալմըլ օլ-
տուղում մալիւմաթ , թէնմինաթ մէզ-
պուրէնէ ասլա մուվաթըզ օլմաաղը-
նը քէմալի թէնսիլիլէ պէնան իթ-
մէլիլի Փալաթտէն խալի ատտ իթ-
մէտիմ :

Նուվէլ Բրէնս Լիպը զաղէթաթընն
պէնանընա կէօրէ , Շիլթօլլա-թիւնօլա
իսթթընը Բուսիա հիւքիւմէթինտէն
սաթըն ալմազ , վէ խաթթը մէզքիւ-

րու , Մէմէքէթէյն չըմէնաթիլլէրի
իլէ պիրլէյթիլմէք իւզրէ նէնի Զադ-
րաեա գատար ուզաթմազ իլին Պուլ-
ղարաթմաա պիր չիւքէթ թէնէլի օ-
լընմըլ տըր : Իլ պու չիւքէթ , նէնի
Զադարա-Շիլպա չըմէնաթիլլէր խաթ-
թընն իսթիւնաղըն ալմազ իլին հիւ-
քիւմէթի սէնիլէ միւրաճաաթ իթմիլ
տիր :

— Պուլ քէրէ ազաթ իլթիլաթալը
վուգու պուլան ինկիլթէրա գարալի-
չաթընն իւլիւնիւ մալտուլի տիւք
տը Գօնիսիլ իլէ Բրուսիա բրէնսէլլէ-
րինտէն բրէնսէն Լուիլա Մարիլէրիթ
պէնինտէ ազտ օլունան գօնթրաթըն
պալընա նօթալարը պէր վէնհի ա-
թի պէնան օլունուր :

« Տիւք տը Գօնիսիլ , գէվնէսինէ ,
մէսարիթաթը շախիւնէսի իլին սէնէվի
1500 ինկիլիլ լիւսը թախիս իտէր :

« Տիւք միւնարիլէյհն վուգուի վէ-
թաթընտա , ինկիլթէրա գարալիսաթ ,
էվլաթընն տուլ գէվնէսինէ սէնէվի
ալթը պին լիւս թախիս իտէնէլլէտիր :

« Ալմանա իմէրաթ օրու հազրէթ-
լէրի , բրէնսէն Լուիլա — Մարիլէրիթ
300 պին մարգ (պիր մարգ պիր քը-
րանգտան պիր աղ զիւտաթ տիր) իհ-
տա իտէր , մէպաղը մէզպուրն նըս-
թը , ումուլի սէրվէթտէն հիսսէսինէ
տիւլէն զըսը մազաթընտա թուլ ու-
լաճազ , վէ նըսթ տիլէրի տէ մէսա-
րիթաթը շախիւնէսինէ հասր օլունա-
ճազ տըր : Մէպաղը մէզպուր , ազ-
աթ իլթիլաթաա տէօրթ հաթթա սօն-
րա , ինկիլթէրա գարալիսաթ հազրէթ-
լէրինին կէօթլէրէնէյի գաթա թէնիլմ
գըլընաճազ տըր :

« Բրէնսէն տալիլ քէնի թարաթըն-
տան , Բրուսիա խանէտանը գարալիսիտէ
էօթէտէն պէրու ճարի օլան ուսուլ ու-
աաթաթ թէվիլիլա , վէրաթէթ հու-
գուգընը , Բրուսիա խանէտանը գրա-
լիսինին էրէք վարիպէրինէ թէրք
իտէր :

« Խանէտանը մէզքիւրտէ ալա էք-
քէք գալմաթընտա , բրէնսէն եհէնի-
տէն վէրաթէթ հուգուգընա նայիլ օ-
լուր :

« Ալմանա վէ ինկիլթէրա սէֆիր-
լէրի թարաթընտան իմա իտիլմիլ օ-
լան իլալա գօնթրաթը գարալիսա Վիւք-
թօրիա հազրէթլէրի իլէ Ալմանա իմ-
բէրաթ օրու կիլիսօմ հազրէթլէրի թա-
տիլ պուլունուրալա տըր :

— Ալմանա Հալաթըն մարտ 25 թա-
րիլի իլէ վիլէնտան ալաղը պիր թէ-
լէլաթաթմէնէ կէօրէ , Բուսիա հիւ-
քիւմէթի , պու քէրէ , Պէրլին մու-
հարէտէն իմա իթմիլ օլան տէվէթ-
լէր նէզտիլտէ պուլունան էլիլէրինէ
պիր գըթա թահրիլաթը ումուլիլէ
կէօնտէրէք , պուլտա , զաթէթ եա-
գըն վաթըթաա վուգու պուլաճազ-
օլան Բուս ասաթիլինին թալիլէնէսին-
տէն սօնրա Բուսիլլի չաթընին պու-
լունաճաղը հալի իւզէրինէ տիւլը միւ-
չարիլլէյհիւմին նազարը տըգաթընը
ճէլլ վէ տալիլ իթմիլ տիր : Թալիլ-
նի հուտուտ մատտէսինէ Ապրիլ ալըն-
տա չուրու օլունուպ պինպէրին Բու-
լաթըն հարէքթի էսնտաթ մէմէքէթ
գարարաթը պիր հալտէ պուլունաճաղը
վէ տալիլի նիլաթաթը հէնուլ թէքիլ
իտիլմիլ օլմաթա , վէ Պուլղար ասա-
թիլի միլիէնտի տէ հէնուլ թէքիլլէն
թէնէլլ օլընմաթը , հասըլը , պու քէր-
րէ Սիլիլաա պիր թաթըմուլղունտալ-
լուգար վուգու պուլմիլ օլմալա , Բու-
սիա հիւքիւմէթի , ասաթիլինին Բու-
մէլլիլ չաթըլիլ թալիլէնէ իթմէսինտէն
սօնրա , Պէրլին մուհարէտէսի թէհիլլէ-
նէ տիւլէր տէյի գօրգաթաա , վէ
պինապէրին , Բուսիա հիւքիւմէթի ,
Պէրլին մուհարէտէսինէ իսթիլաթտէն
չու էֆքերաա տըր քի Բուսիլլի չար-

գի միւնարիլէյհ գօմիսիօնու , իմալը
վաղիքէ իթտիլաթտէն վէ զաթը հազրէ-
թի Բաաիլահիտէն թատիլ պուլղու-
տուգտան սօնրա վալիլի նասպ իթմէք
իլին Ֆիլիպէտէ ալմէթ իթմէլի տիր :
Պուլունան տա մաաա Բուս հիւքիւմէ-
թի , Պէրլին գօնկրէսինտէ գօնթ Անտ-
րասի թարաթընտան արզ օլունուպ ին-
կիլթէրա մուրալիսալարընտան տա
իլթիլաթ օլունան թէքիլլէն , եանի ,
Բուսիլլի չաթըլլին , պիր սէնէ միւս-
տէթլէ օն օն պէլ պին ասաթիլի միւն-
թէլլէթ թարաթընտան իլալի մատտէ-
սինին նազարը իթիւնաա ալընմասընը
թէքիլլէ իտէր : Տէվլէթլէր իլալա թէք-
լիլիլէնտանէ գապուլ իթտիլէրի թաթ-
տիրտէ , Բուսիա հիւքիւմէթի , անըն
իմարը իլին միւնաթընաթա կիրիլմէ-
յէ հազըր պուլունտուղունտա պէնան
իտէր : Ղօլա վէ սայիլ Մօսգօթ զա-
գէթալարը իլալա մէսէլէտէն պահս իթ-
տիլէրի սըրաա , Պէրլին մուհարէտէ-
սինին թատիլ լիւգուլինի պէնան ի-
տիւնուրա :

ՏԵՎԼԵԹԻ ԱԼԻԵՆԻՆԻ
1873 ԻՍԹԻԳՐԱՋԸ

Իսթիլաթաթ մէզքիւրըն գուրաթ
մարտ 11 տէ Բարիստէ քէնտէ օլու-
նարաթ աթիտէքի նիւմէրօլար չըգըլ
տըր :

26301 տէն 400	70201 տէն 300	83701 տէն 800	108801 տէն 900	120001 տէն 100	131201 տէն 300	701 տէն 800	167101 տէն 200	170901 տէն 171000	171001 տէն 400	203601 տէն 700	211001 տէն 100	501 տէն 600	229301 տէն 400	231501 տէն 600	248801 տէն 900	251401 տէն 200	270301 տէն 332	285901 տէն 286000	302801 տէն 900	314601 տէն 700	346201 տէն 300	351501 տէն 600	396601 տէն 700	436001 տէն 100	401 տէն 500	438701 տէն 800	464001 տէն 100	468501 տէն 600	472401 տէն 500	477001 տէն 100	500701 տէն 800	509101 տէն 200	523401 տէն 500	601 տէն 700	526701 տէն 800	538401 տէն 500	540401 տէն 500	801 տէն 900	544701 տէն 800	554901 տէն 555000	567301 տէն 400	626401 տէն 500	641401 տէն 500	642601 տէն 700	644701 տէն 800	651601 տէն 700	656101 տէն 200	659301 տէն 400	668701 տէն 800	670601 տէն 700	671001 տէն 100	676401 տէն 500	754301 տէն 400	770401 տէն 500	783201 տէն 300	827501 տէն 600	845101 տէն 200	878601 տէն 700	885401 տէն 500	911801 տէն 900	917001 տէն 100	918101 տէն 200	948001 տէն 100	954401 տէն 500	990101 տէն 200	1009401 տէն 500	1017101 տէն 200	1038801 տէն 900	1051201 տէն 300	1055601 տէն 700	1060101 տէն 200	1062001 տէն 100	1079801 տէն 900	1087301 տէն 400	1105601 տէն 700	1111601 տէն 700	1122801 տէն 900	1131701 տէն 800	1142601 տէն 700	1151601 տէն 700	1153301 տէն 400	1165501 տէն 600	1176001 տէն 400	1201501 տէն 600	1252501 տէն 600	1265001 տէն 100	1291401 տէն 500	1304801 տէն 900	1316901 տէն 1317000	1337401 տէն 500	601 տէն 700	1339401 տէն 500	1376601 տէն 700 :
---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	-------------	----------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	-------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------	----------------	----------------	----------------	-------------	----------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	---------------------	-----------------	-------------	-----------------	-------------------

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի կիւն Ընդհանուր ժողով
թէնէմիլ իթմիլ , վէ պիլիմ զտնը-
մըզ կիլի , Գաթթիլլէրէնէ պիր մէսէ-
լէ օլմաթա , իլա , իլմիլլէնէ եպիս-
կոպուսին իսթիլաթաթըն կէրի ալաթը-
րազ , բաթթիլլէրէ վէքիլիլինի գապուլ
իթտիլաթլէրի մէսէլէսինտէն պահս ի-
տիլմիլ , վէ պաղըլար , հէր հալտէ մէզ-

քիւր իսթիլաթաթ կէրի ալաթըրապիլլէ-
ճէլլէրինէ տայիր իւմա վէ էմիլլէթ-
լէր վիրտիլլէրինտէն , ինապը ինրա-
սընա միւսարաթա գարար վիրիլմիլ
տիր :

Հալ պու քի , պու մէսէլլէ , եաթընը
իլմիլլէնտէն իսթիլաթաթըն կէրի ալ-
մասըլա տա պիլլէմէլ , չիւնքի , արա
եհրտէ , էսասէն պիր չարթ վար տըր ,
չէյլլէքի անհագ բաթթիլլէր հազրէթլէրի
բաթթիլլէրտէ պաղը գալաթըլը հալ-
տէ մէրգուլ վէքիլ օլապիլլէնէք տիր :
Հալ պու քի բաթթիլլէր հազրէթլէրի ,
քէնտի իսթիլաթաթընտա , Կապառ և
միլա հրաժարեալ , լուղէթլէրին իս-
թիլալ իլլէմիլ տիր , տիւնք տիր քի ,
ասըլ մատտէ , մէզքիւր իսթիլաթաթ
տալի կէրի ալաթըրաթաա տըր : վէ
ուսարըլ քի , երեսիլիսան էֆէնտիլլէր ,
պուլունա տալի մուվաթիլա օլապիլլէ-
ճէլլէր տիր :

Շու բաթթիլլէրիլլէք , եանի մէհհուլ
հալտէն գուրթուլմաթըճա , մէհհու-
րիլլէթլէրինէ տէվաթ իտէնէլլէնէլլէ-
րինտէն , տիւնքի կիւն , Բաղաթալան
ժողով աղալարը տալի իսթիլաթ իթ-
մէք իւզրէ պուլունուրալա իսէ տէ ,
չօգլար գարըլ կէլլէրէք , պիրազ վա-
թըլ տահա սապը իթմէլլիլ իլալաթ
իթտիլլէրինտէն , մէզքիւր նիլլէթլէր
վաղ կէլլէրէր տիր :

Նասըլ քի կէլլէն կիւն տալի պիլ
միւնասէպէ պիլաթիլլէրիլլէր տիր , Հասուն
էֆէնտիլլէր հազրէթլէրինին Էրմէնի-Գա-
թիլլէր բաթթիլլէր վէ կաթթիլլէրալա-
ղու պէրաթը , հէնուլ Պապը Ալիտէն
միւնարիլլէյհ իթա գըլլմաթը տըր ,
վէ մէզքիւր պէրաթըն իթաթ իլին ի-
սէ , ճանիպը Պապը Ալիտէն պաղըլ
քէալիլ վէ չէրալիլ վուգու պուլ-
տուղու , վէ պու չէրալիլ վէ թէքիւ-
լիլին Հասուն էֆէնտիլ թարաթընտան
գապուլ իտիլմէտիլի սէյլլէրտէ
տիր : Իմա , պու պապտէ ալմըլ օլ-
տուղումուլ վէ լաթին սըհհէթինի
թէնմին իթ մէտիլիլմիլ մալիւմաթա կէօ-
րէ , Պապը Ալի , պիր ըվաթէթէ նա-
ղարէն ըվէրսուրու կոնդալըն թէք-
միլլէն վէ տիկէր պիր ըվաթէթէ նա-
ղարէն , մէզքիւր կոնդալըն եալընը
պաղը ահրաթընը ըտտ իթմէքտէ օ-
լուպ , վէ տնագ պու չարթ իլէ է-
ֆէնտիլլի միւնարիլլէյհ պէրաթ ըվ-
մէք իսթէտիլի հալտէ , Հասուն էֆէն-
տիլ իսէ , բաթթիլլէր վէ կաթթիլլէրա-
լու գ մէմուրիլլէթլին քէնտիլլէն ի-
հալլ օլունմասը իլին , մէզքիւր կոն-
դալ հազգընտա Պապը Ալիլին սուրէ-
թի մաթլուպէսինէ էվլէլլէ մուվաթա-
գաթ իթմիլ , վէ հաթթա օլ պապտէ
իմա տալի վիրմիլ իլլէն , չիմտի տա-
լի պուլունու մուղայիլլի օլարաթ , Ի-
վէրսուրու կոնդալընը ալա գապուլ
իթմէմէքտէ իմիլ , չիւնքի քէնտիլլէն
տէ , զիլլ օլունան կոնդալըն պիր
հարթը պիլլէ գապուլ օլունմաաղըն-
տա , Գաթթիլլէր մէզհէպինտէն տիլարը
չըգըլաճաղը , պաղը թարաթլարտան
իլար վէ իթաթ գըլլմաթաա իմիլ :
Միւնարիլլէյհ , թապիլաթ իլլէ պու միւն-
քիւր գաղիլլէ արասընտա գալմըլ , վէ
հազըրանմըլ օլան պէրաթըն պու ան-
տէկին վիրիլմէմէսի , պու սէպէպէ հալմ
իտիլմէքտէ պուլունուլա տուր :

Պուլունա պէրապէր , նասըլ քի
տէտիլ , պիլ , պու վիրալիլիլլէր մա-
լիւմաթըն սըհհէթինի թէնմին իթմէ-
լիլ , ըվալլէթ վէ սըրթ մալիւմաթ
գապիլլինտէն օլմազ իւզրէ , տէր ու
պէնան իթմէքտէլլէ :

Անհագ իթիլաթաթ գալմիլլէ կէօ-
րէ , Պապը Ալի պու իլտէ էյլլէ զանն
օլունտուղու գատար աճէլլէթէն , վէ

